

Ψήφισμα για τη συμμετοχή των γυναικών στην ειρήνη και την ασφάλεια

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

Υπενθυμίζοντας τη συνεδρία της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Ίσων Ευκαιριών μεταξύ Ανδρών και Γυναικών, στις 6 Νοεμβρίου 2023, με θέμα «Η συμμετοχή των γυναικών στην ειρήνη και την ασφάλεια: από τη θεωρία στην πράξη» και *θέλοντας* να καταγραφούν τα ευρήματά της,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η Κύπρος έχει πολιτική για την ισότητα των φύλων, η οποία διέπεται από το Σύνταγμα, τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις, ειδικότερα τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεων κατά των Γυναικών (CEDAW), τη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, το ενωσιακό κεκτημένο, τις ευρωπαϊκές πολιτικές στον τομέα της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών, ειδικότερα τη Στρατηγική για την Ισότητα των Φύλων 2020-2025,

Υπογραμμίζοντας τη σημασία του Ψηφίσματος 1325 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια, *Επιβεβαιώνοντας* τη δέσμευση για συνεχή και πλήρη εφαρμογή των Ψηφισμάτων 1820 (2008), 1888 (2009), 1889 (2009), 1960 (2010), 2106 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015) και 2467 (2019) για τις γυναίκες, την ειρήνη και την ασφάλεια,

Αναγνωρίζοντας ότι το κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο έχει αναπτύξει η ατζέντα «Γυναίκες, Ειρήνη και Ασφάλεια», μας καθοδηγεί για την ανοικοδόμηση ειρηνικών, δίκαιων και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνιών, σύμφωνα και με τους Στόχους Αειφόρου Ανάπτυξης 2030,

Εκφράζοντας ανησυχία για τον δυσανάλογο αντίκτυπο των εμπόλεμων συγκρούσεων επί των γυναικών και των κοριτσιών,

Αναγνωρίζοντας ότι σε όλες τις συγκρούσεις και εμπόλεμες καταστάσεις οι γυναίκες και τα κορίτσια χρησιμοποιούνται ως ασπίδες προστασίας, αλλά και ως εργαλεία και όπλα πολέμου,

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες και τα κορίτσια διατρέχουν ιδιαίτερο ή αυξημένο κίνδυνο κατά τη διάρκεια ανθρωπιστικών κρίσεων και κρίσεων εκτοπισμού,

Υπενθυμίζοντας ότι η σεξουαλική και η έμφυλη βία χρησιμοποιούνται ως εργαλεία πολέμου κατά τη διάρκεια των συγκρούσεων και αποτελούν εγκλήματα πολέμου,

Καταδικάζοντας τη σεξουαλική και έμφυλη βία, καθώς και το δυσανάλογο βάρος για τις γυναίκες της Κύπρου κατά τη διάρκεια της παραγμένης σύγχρονης ιστορίας της Κύπρου, και δη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ και ευρύτερα του αντιαποικιακού αγώνα, της τουρκανταρσίας 1963-1964 και της τραγωδίας του πραξικοπήματος της Χούντας και της ΕΟΚΑ Β΄ και της τουρκικής εισβολής του 1974,

Αφουγκραζόμενη την απόγνωση και συναισθανόμενη τον πόνο της Κύπριας γυναίκας ως μάνας, συζύγου, θυγατέρας, αδερφής πεσόντα, αγνοούμενου, παθόντα,

Εκφράζοντας σεβασμό για τη συμβολή των γυναικών της Κύπρου στην οικονομική ανάκαμψη και την κοινωνική ανασυγκρότηση μετά την τραγωδία του 1974,

Υπενθυμίζοντας ότι μετά το πέρας των εχθροπραξιών της τουρκικής εισβολής του 1974 ομάδες γυναικών ήταν οι πρώτες που διοργάνωσαν αντικατοχικές πορείες, *κάνοντας ειδική μνεία* στην κίνηση «Οι Γυναίκες Επιστρέφουν», που οργάνωσαν τη μεγαλειώδη πορεία προς την Αμμόχωστο απαιτώντας την επιστροφή στην πόλη και έσπασαν τη διαχωριστική γραμμή στον Άρωνα (1987), στον Άγιο Παύλο (1987), στα Λύμπια (1988) και στην Άχνα (1988), και *επισημαίνοντας* ότι οι Κύπριες γυναίκες πρωτοστάτησαν επίσης στις διακοινοτικές συναντήσεις, στις συζητήσεις και στις δραστηριότητες με στόχο την επίτευξη της ειρήνης, της συμφιλίωσης και της επανένωσης, δημιουργώντας fora για συζήτηση επί κοινών ενεργειών και επί σημαντικών ιστορικών ζητημάτων και πιέζοντας για την επίτευξη προόδου,

Υπενθυμίζοντας τη θετική συνεισφορά γυναικών στις Τεχνικές Επιτροπές και *επισημαίνοντας* ότι στην ουσία οι διαπραγματεύσεις στο ανώτατο επίπεδο διεξάγονταν κυρίως από άνδρες,

Αναγνωρίζοντας την ανάγκη περαιτέρω ανάδειξης του ρόλου των γυναικών στην πρόληψη και στην επίλυση των συγκρούσεων, αλλά και στην οικοδόμηση της ειρήνης,

Εκφράζοντας απογοήτευση για το γεγονός ότι, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Ισότητας των Φύλων που αποτελεί αυτόνομο οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), η Κύπρος κατέχει την 21^η θέση στην ΕΕ στον Δείκτη Ισότητας των Φύλων,

Εκφράζοντας ανησυχία για τον μικρό αριθμό γυναικών στη Βουλή των Αντιπροσώπων,

Εκφράζοντας ανησυχία για το γεγονός ότι η γυναικεία εκπροσώπηση εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά της πλήρους ισότητας σε επίπεδο εκτελεστικής εξουσίας,

Υπογραμμίζοντας τον εξέχοντα ρόλο της κατάργησης πατριαρχικών στερεοτύπων στον τομέα της διεθνούς ασφάλειας και *τονίζοντας* τη σημασία ενίσχυσης της ορατότητας των γυναικών σε αυτό τον τομέα,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας,

1. *Εκφράζει* αγανάκτηση για τη βία στην οποία υπόκεινται γυναίκες στο πλαίσιο των τρεχουσών συγκρούσεων στην Ουκρανία και τη Μέση Ανατολή, τον μαζικό εκτοπισμό τους και τους εγγενείς κινδύνους που προκύπτουν από αυτόν.
2. *Τονίζει* ότι η ενίσχυση των δικαιωμάτων των γυναικών ενισχύει παράλληλα την προσπάθεια για πλήρη και ουσιαστική ισότητα, η οποία αναμφίβολα συνεισφέρει στην ευημερία των κοινωνιών και στην οικονομική ανάπτυξη, δημιουργώντας τη βάση και τις προοπτικές για αειφόρο ανάπτυξη.
3. *Καλωσορίζει* την υιοθέτηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Ισότητα των Φύλων 2024-2026, το Εθνικό Σχέδιο Δράσης 2021-2025 για την εφαρμογή του Ψηφίσματος 1325, την έκδοση Οδηγού Συμπεριφοράς για το Προσωπικό που Υπηρετεί σε

Στρατιωτικές και Πολιτικές Αποστολές αναφορικά με τις υποχρεώσεις τους για τον σεβασμό των δικαιωμάτων των γυναικών και των κοριτσιών, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών που υπηρετούν στον στρατό κατά τη διάρκεια διενέξεων, διαδικασιών επίλυσης συγκρούσεων και ανοικοδόμησης της ειρήνης.

4. *Καλωσορίζει* τη σύσταση Επιτροπής για τον Συντονισμό, την Παρακολούθηση και την Αξιολόγηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για το Ψήφισμα 1325.
5. *Σημειώνει* την ανάγκη διαβούλευσης με την αρμόδια επιτροπή της Βουλής κατά την ετοιμασία του νέου εθνικού σχεδίου δράσης για το Ψήφισμα 1325.
6. *Καλωσορίζει* τον αυξανόμενο αριθμό γυναικών στο διπλωματικό σώμα της Κύπρου.
7. *Καλωσορίζει* τον αυξανόμενο αριθμό γυναικών στην Εθνική Φρουρά και *απαιτεί* την εξομοίωση των μισθοδοτικών και άλλων δικαιωμάτων τους και οπουδήποτε αλλού παρουσιάζονται φαινόμενα διακρίσεων στη βάση του φύλου.
8. *Καλωσορίζει* τον αυξανόμενο αριθμό γυναικών στην κυπριακή Αστυνομία.
9. *Υποστηρίζει* την ενίσχυση της γυναικείας εκπροσώπησης στην κυβέρνηση.
10. *Αναγνωρίζει* ότι η κατανόηση του αντικτύπου των ένοπλων συγκρούσεων στις γυναίκες και τα κορίτσια προωθεί την υιοθέτηση αποτελεσματικών θεσμικών ρυθμίσεων για την εξασφάλιση της προστασίας τους και την πλήρη συμμετοχή τους στην πρόληψη και αντιμετώπιση συγκρούσεων, καθώς και στην οικοδόμηση και διατήρηση της ειρήνης, αλλά και στις ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις και μπορεί να συμβάλει σημαντικά στη διατήρηση και στην προώθηση της διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας.
11. *Προτρέπει* τη διευκόλυνση της πλήρους, ισότιμης και ουσιαστικής συμμετοχής των γυναικών ως συνομιλητών στις διαπραγματευτικές ομάδες για το Κυπριακό κατά τη σύστασή τους, στις Τεχνικές Επιτροπές και στον χειρισμό θεμάτων Κυπριακού σε όλα τα επίπεδα.

12. *Υπογραμμίζει* τη σημασία της έγκαιρης υποστήριξης των γυναικών προς ενίσχυση της συμμετοχής τους, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η άνιση εκπροσώπηση και συμμετοχή τους στην ατζέντα για την ειρήνη και την ασφάλεια.
13. *Εξαίρει* τη συνεργασία της Βουλής των Αντιπροσώπων με γυναικείες οργανώσεις διεθνώς, καθώς και με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
14. *Αναγνωρίζει* τη σημασία κατάργησης των στερεοτύπων που παρουσιάζουν τον τομέα της ασφάλειας ως ανδροκρατούμενο και ως εκ τούτου *ενθαρρύνει* τη συμμετοχή περισσότερων γυναικών στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων και στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας της Βουλής των Αντιπροσώπων.
15. *Εισηγείται* τη διεξαγωγή ελέγχου έμφυλης ισότητας (gender audit) στη Βουλή των Αντιπροσώπων από το Γραφείο Δημοκρατικών Θεσμών και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη.
16. *Υπογραμμίζει* ότι η δυνατότητα των γυναικών να διεκδικήσουν και να πετύχουν τη θέση που τους αναλογεί σε θέματα ειρήνης και ασφάλειας εξαρτάται και από την εξασφάλιση των οικονομικών και κοινωνικών τους δικαιωμάτων, καθώς και των δικαιωμάτων λήψης αποφάσεων που αφορούν τη σεξουαλική και αναπαραγωγική τους υγεία.
17. *Απευθύνει* έκκληση για αύξηση της χρηματοδότησης για προγράμματα που προάγουν την ισότητα των φύλων, την οικονομική ενίσχυση των γυναικών, την υποστήριξη γυναικείων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, την πρόσβαση των γυναικών στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και ανάπτυξη ικανοτήτων για προώθηση της ειρήνης και ασφάλειας.
18. *Καλεί* την κυβέρνηση να ενισχύσει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου στον κρατικό προϋπολογισμό και να υποβάλει έμφυλο προϋπολογισμό.

19. Καλεί την κυβέρνηση να ενισχύσει την ενσωμάτωση της διάστασης του φύλου σε όλες τις κρατικές πολιτικές.

(Αρ. Φακ.: 23.10.001)

14 Μαρτίου 2024

ΕΣ/Β.Μιχ.